

Bruselj, 10. marec 2026
(OR. en)

7117/26

SOC 141
EMPL 58
ECOFIN 302
EDUC 77

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	6605/26
Zadeva:	Sklepi Sveta o skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2026

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2026, ki jih je Svet (EPSCO) odobril na seji 9. marca 2026.

Sklepi Sveta o skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2026

1. OB IZRAŽANJU ZADOVOLJSTVA, da je trg dela EU kljub povišanim gospodarskim in geopolitičnim negotovostim v letu 2024 še naprej izkazoval opazno odpornost, saj se je stopnja zaposlenosti povišala na 75,8 % (za 0,5 odstotne točke v primerjavi z letom 2023)¹, stopnja brezposelnosti pa se je znižala na rekordno nizkih 5,9 % (za 0,2 v primerjavi z letom 2023)²; OB IZRAŽANJU ZADOVOLJSTVA, da se je zaposlenost tudi v prvi polovici leta 2025 povečevala, pri čemer je stopnja zaposlenosti pri 76,2 % dosegla nov rekord, ter da se je leta 2024 tudi zaposlitvena vrzel med spoloma dodatno znižala na 10,0 odstotne točke; OB UGOTAVLJANJU, da je dvig zaposlenosti večinoma posledica večje udeležbe na trgu dela, nova delovna mesta pa so bila ustvarjena predvsem v storitvenem in javnem sektorju; OB OPOZARJANJU, da je treba rezultate na trgu dela za podzastopane skupine še izboljšati; OB PRIZNAVANJU, da izboljšave na trgu niso prinesle sorazmernega zmanjšanja revščine in socialne izključenosti v vseh državah članicah;
2. OB OPOZARJANJU, da kljub stalnemu povečevanju zaposlenosti produktivnost dela stagnira – pri zgolj 0,1 % na leto v obdobju med letoma 2021 in 2024 –, kar predstavlja velik izziv za dolgoročno konkurenčnost Unije ter negativno vpliva na potencial gospodarske rasti, ustvarjanje novih delovnih mest, plačni razvoj in življenjski standard; OB POUČENJANJU, da je treba za večjo gospodarsko uspešnost EU okrepiti njeno inovativno zmogljivost, med drugim s spodbujanjem kakovosti delovnih mest in okrepitevijo človeškega kapitala Evrope, v skladu s spreminjajočimi se potrebami trga dela na področjih, ki so strateškega pomena za Unijo, in v sektorjih z visoko dodano vrednostjo;³

¹ Za moške je znašala 80,8 % (povečanje za 0,4 odstotne točke glede na leto 2023) in za ženske 70,8 % (povečanje za 0,6 odstotne točke glede na leto 2023).

² Za moške je znašala 5,7 % (zmanjšanje za 0,1 odstotne točke glede na leto 2023) in za ženske 6,2 % (zmanjšanje za 0,2 odstotne točke glede na leto 2023).

³ [Mnenje Odbora za zaposlovanje o razsežnostih kakovosti delovnih mest](#), 9417/25

3. OB UGOTAVLJANJU, da so se realne plače, potem ko so se v letih 2022 in 2023 znižale, leta 2024 povečale za 2,7 % po vsej EU zaradi zmanjševanja inflacije, vendar so v nekaterih državah članicah še vedno pod ravnmi pred pandemijo COVID-19; OB OPOZARJANJU na vlogo in avtonomijo socialnih partnerjev ter na pomen zagotavljanja močnega socialnega dialoga in učinkovitih kolektivnih pogajanj v skladu z nacionalno zakonodajo in/ali praksami pri spodbujanju dobrih rezultatov na trgu dela in dobrih delovnih pogojev; OB POUJARJANJU, da je krepitev zaposlovanja žensk in posledično njihove ekonomske samozadostnosti bistvena za odpravo pomanjkanja delovne sile v sektorjih z visoko dodano vrednostjo in za zagotavljanje dolgoročne odpornosti gospodarstva Unije;
4. OB UGOTAVLJANJU, Z ZASKRBLJENOSTJO, da je leta 2024 53,7 % vseh začasno zaposlenih delavcev in delavk v Uniji svojo začasno zaposlitev opredelilo kot neprostoovoljno ter da so kljub manjšim izboljšavamčasne pogodbe še naprej (i.) skoraj trikrat pogostejše med mladimi in (ii.) bolj običajne med ženskami kot moškimi ter (iii.) da so stopnje prehoda k pogodbam za nedoločen čas v več državah članicah nizke, s težko odpravljivimi izzivi pri zagotavljanju, da bi bile te pogodbe korak na poti k stabilni zaposlitvi; OB POUJARJANJU, da je bilo leta 2024 tveganju revščine⁴ izpostavljeno 13,3 % delavcev in delavk z začasno zaposlitvijo v primerjavi s 5,1 % delavcev in delavk s stalno zaposlitvijo, revščina zaposlenih pa je bila večinoma skoncentrirana med delavci in delavkami z nestandardnimi oblikami zaposlitve, za katere so pogosto značilni razdrobljena kariera, nižja delovna intenzivnost in nižji letni dohodki; OB POUJARJANJU, kako pomembni so zadostni dohodki glede na to, da je tveganju revščine še vedno izpostavljen velik delež zaposlenih;

⁴ Prag tveganja revščine je določen pri 60 % nacionalnega srednjega ekvivalentnega razpoložljivega dohodka (po socialnih transferjih).

5. OB UGOTAVLJANJU, Z ZASKRBLJENOSTJO, da rezultati programa PISA iz leta 2022⁵ in raziskave ICILS iz leta 2023⁶ razkrivajo veliko zmanjšanje osnovnih spretnosti med učenci in učenkami po vsej Uniji (z znatnim povečanjem učne poduspešnosti ob opaznem upadu deleža najuspešnejših učencev in učenk), znatno in precejšnjo vrzel, povezano s socialno-ekonomskim ozadjem (zgolj 16,3 % učencev in učenk iz prikrajšanih okolij dosega dobre rezultate pri osnovnih spretnostih v primerjavi z 59 % njihovih bolj privilegiranih vrstnikov in vrstnic) ter nizko raven digitalne pismenosti (43 % učencev in učenk nima osnovnih digitalnih spretnosti); OB POUČENJANJU, da je nezadostno obvladanje osnovnih in digitalnih spretnosti velika ovira pri družbeni mobilnosti in rasti produktivnosti na makroekonomski ravni; OB OPOZARJANJU, da je izboljšanje kakovosti človeškega kapitala v Uniji bistveno tudi za blaženje demografskih izzivov;

⁵ OECD, [*PISA 2022 Results \(Volume I\): The State of Learning and Equity in Education*](#) (Rezultati programa PISA iz leta 2022 (zvezek I): stanje učenja in enakosti v izobraževanju), OECD Publishing, Pariz, 2023.

⁶ Fraillon, J., [*ICILS 2023 International Report: An International Perspective on Digital Literacy*](#) (Mednarodno poročilo ICILS za leto 2023: Mednarodni vidik digitalne pismenosti). Mednarodno združenje za ocenjevanje uspešnosti izobraževanja (IEA), 2025.

6. OB IZRAŽANJU ZADOVOLJSTVA, da v zadnjem desetletju trend zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja dolgoročno upada⁷, delež prebivalstva s terciarno izobrazbo pa se je znatno povečal⁸; OB POU DARJANJU, da glede na podatke OECD za leto 2023⁹ kljub temu približno eden od petih odraslih v Uniji dosega nizke rezultate pri bralni in računski pismenosti; OB OPOZARJANJU s tem v zvezi, da se potrebe na trgu delovne sile v strateških sektorjih pojavljajo hitreje, kot so na voljo ustrezno usposobljeni delavci in delavke, posledica česar je stalno pomanjkanje delovne sile v naravoslovju, tehnologiji, inženirstvu in matematiki (STEM) ter povezanih disciplinah; OB SEZNANJANJU, v tem kontekstu, s priporočilom Komisije za priporočilo Sveta o človeškem kapitalu Evropske unije iz jesenskega svežnja 2026 – novi instrument evropskega semestra, ki naj bi smernice za politike zaposlovanja držav članic dopolnil predvsem z obravnavanjem razsežnosti človeškega kapitala v teh politikah zaposlovanja;

⁷ Z 11,0 % na 9,4 % med letoma 2015 in 2024. Delež fantov, ki so zgodaj opustili izobraževanje, se je znižal z 12,5 % na 11,0 %, delež deklet pa z 9,4 % na 7,7 %.

⁸ S 36,5 % na 43,1 % med letoma 2015 in 2023. Delež moških s terciarno izobrazbo se je povečal z 31,2 % na 37,5 %, delež žensk pa z 41,8 % na 48,8 %.

⁹ OECD, [*Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?: Survey of Adult Skills 2023*](#) (Ali imajo odrasli spretnosti, ki jih potrebujejo za uspeh v spreminjajočem se svetu? Raziskava o spretnostih odraslih iz leta 2023), Študije OECD o spretnostih, OECD Publishing, Pariz, 2024.

7. OB OPOZARJANJU, Z ZASKRBLJENOSTJO, da je dostop do socialne zaščite med različnimi zaposlitvenimi statusi in vrstami pogodb še naprej neenak ter da pri delavcih in delavkah z nestandardno zaposlitvijo ter nekaterih samozaposlenih obstajajo precejšnje vrzeli v kritju, zaradi česar so izpostavljeni večjim socialnim tveganjem, pa tudi kakovost njihove zaposlitve je bolj omejena; OB POU DARJANJU, da se je učinek socialnih transferjev na zmanjšanje revščine leta 2024 že tretje leto zapored zmanjšal ter da bodo potrebna dodatna prizadevanja, med drugim za odpravo vrzeli v sistemih minimalnega dohodka¹⁰, ki pogosto ni dovolj visok, da bi ljudem pomagal iz revščine, v skladu s priporočilom Sveta o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje; OB PONO VNEM POTRJEVANJU, da je zlasti odprava revščine in družbene izključenosti otrok bistvena za prekinitvev medgeneracijskega cikla prikrajšanosti in omogočitev vsem otrokom, da uresničijo svoj celoten potencial v skladu z evropskim jamstvom za otroke; OB POU DARJANJU, da so naša gospodarstva, trgi dela, ustreznost in vzdržnost naših sistemov socialne zaščite, vključno s pokojninami, ter sistemi zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe še naprej pod pritiskom zaradi demografskih trendov; OB IZPOSTAVLJANJU, da večja udeležba žensk na trgu dela pomaga pri zmanjševanju tveganja, da bodo v starosti živele v revščini, zagotavlja pa tudi vzdržnost pokojninskih sistemov in sistemov socialne zaščite; OB PRIZNAVANJU, da lahko tudi dobro zasnovane socialne politike in politike vključevanja prispevajo k povezanosti s trgom dela in rasti produktivnosti;

¹⁰ [Ključna sporočila Odbora za socialno zaščito o izvajanju Priporočila Sveta o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje v državah članicah EU](#), dok. 14905/25

8. OB PONOVNEM POTRJEVANJU, da je razpoložljivost stanovanj še vedno pereč izziv v Uniji, saj so cene stanovanj v EU v zadnjem desetletju v povprečju naraščale 10 % hitreje kot dohodki¹¹; OB POU DARJANJU, v tem kontekstu, da je leta 2024 8,2 % prebivalstva EU živel v gospodinjstvih, ki so več kot 40 % svojega razpoložljivega dohodka potrošila za stanovanje (ta delež je znašal 31,1 % med ljudmi, izpostavljenimi tveganju revščine, v primerjavi z 3,8 % preostalega prebivalstva); OB IZPOSTAVLJANJU, da lahko imajo tako socialna stanovanja kot podpora pri dostopu do stanovanj ključno vlogo pri izboljšanju dostopa do ustreznih in dostopnih stanovanj, vendar je njihovo zagotavljanje še vedno omejeno, med drugim zaradi naraščanja stroškov gradnje, zemljišč in financiranja; OB OPOZARJANJU, da je kljub skupnim izzivom in priložnostim ter zakonodaji EU, ki zadeva določene stanovanjske vidike, stanovanjska politika še naprej v pristojnosti držav članic; OB POU DARJANJU, da bi bilo treba trend brezdomstva – ene najhujših oblik socialne izključenosti –, ki v več državah članicah narašča, obravnavati z rešitvami, usmerjenimi v stanovanja (vključno z načelom „najprej stanovanja“), skupaj s celovitimi pristopi za boj proti revščini in socialni izključenosti;¹² OB UGOTAVLJANJU, da še vedno visoke cene energije prispevajo k energetske revščini in predstavljajo precejšen delež življenjskih stroškov ter tako vplivajo na življenjski standard gospodinjstev, pa tudi na konkurenčnost;

¹¹ Cousin, G., Frayne, C., Dias Martins, V., in Vašíček, B., [Housing in the European Union: Market Developments, Underlying Drivers, and Policies](#) (Stanovanja v Evropski uniji: razvoj trga, osnovni dejavniki in politike), European Economy Discussion Paper 228, oktober 2025.

¹² Brezdomstvo v EU ni enotno opredeljeno in merjeno, saj se razpoložljivost in kakovost podatkov med državami članicami močno razlikuje zaradi razlik v opredelitvi in metodah zbiranja podatkov.

9. OB POUDARJANJU, da je treba glede na navedene socialno-ekonomske razmere spodbujati navzgor usmerjeno ekonomsko in socialno konvergenco ter v ta namen doseči napredek pri uresničevanju krovnih ciljev EU za leto 2030 in nacionalnih ciljev glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjšanja revščine, ob upoštevanju naslednjega:
- Unija je na dobri poti, da uresniči cilj 78-odstotne zaposlenosti v letu 2030 (ta je v letu 2024 znašala 75,8 %), pri čemer je svoje nacionalne cilje doseglo že sedem držav članic;
 - še vedno so potrebna znatna prizadevanja za dosego cilja glede spretnosti, tj. vsakoletne udeležbe vsaj 60 % vseh odraslih v usposabljanju v EU do leta 2030 (ta odstotni delež je leta 2022 znašal 39,5 %), zlasti ker večina držav članic še naprej zaostaja pri doseganju svojih nacionalnih ciljev;
 - bolj si je treba prizadevati za dosego cilja EU za zmanjšanje revščine, tj. zmanjšanje števila ljudi, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti, za vsaj 15 milijonov do leta 2030 (vključno z vsaj 5 milijoni otrok). Trenutna dinamika zmanjševanja – približno 2,9 milijona med letoma 2019 in 2024 – ne zadostuje za izpolnitev cilja EU, pri čemer obstajajo velike razlike med državami članicami pri doseganju njihovih nacionalnih ciljev, saj je bilo število ljudi, izpostavljenih tveganju revščine, v 11 državah članicah višje v letu 2024 kot v letu 2019, pa tudi stalni izzivi glede vseh komponent revščine in socialne izključenosti;

10. OB PRIZNAVANJU ugotovitev prve faze analize, ki jo je skladno s cilji člena 3(3), točka (b), Uredbe (EU) 2024/1263, naredila Komisija v skladu z načeli okvira za socialno konvergenco in ki kaže predvsem:

- (i) da se trendi navzgor usmerjene konvergenca pri delovanju trga dela nadaljujejo;
- (ii) da obstajajo stalna tveganja za navzgor usmerjeno socialno konvergenco v razvoju spretnosti ter
- (iii) da ni znakov navzgor obrnjene konvergenca glede stopnje tveganja revščine ali socialne izključenosti, dohodkovne neenakosti in realnega bruto razpoložljivega dohodka na prebivalca;

OB SEZNANJANJU, da bo leta 2026 Komisija objavila podrobno drugo fazo analize za devet držav članic, za katere so bila ugotovljena potencialna tveganja za navzgor usmerjeno socialno konvergenco;

11. OB PONOVNEM POTRJEVANJU, kako pomembno je okrepiti oblikovanje politik na podlagi dokazov, da bi lahko bolje ocenili, kakšen učinek imajo reforme in naložbe na področju trga dela, spretnosti in socialnih politik na gospodarsko rast in produktivnost, ter izpolnjevati socialne cilje, kot sta udeležba na trgu dela in zmanjšanje revščine,

SVET EVROPSKE UNIJE ob ustreznem upoštevanju zadevnih pristojnosti in načel subsidiarnosti in sorazmernosti:

12. POZIVA države članice, naj si v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji še bolj prizadevajo za okrepitev politik na področju spretnosti in trga dela, ki spodbujajo kakovost zaposlitev, podpirajo vseživljenjsko učenje, vključno z izpopolnjevanjem in preusposabljanjem odraslih za odpravo pomanjkanja, povečujejo udeležbo na trgu dela, zlasti med podzastopanimi skupinami, ter, kot dopolnilno rešitev, privabljajo mednarodne talente v okviru urejenih zakonitih migracij. POZIVA države članice, v tem kontekstu, naj izboljšajo orodja za zbiranje podatkov o spretnostih in napovedovanje potreb po spretnostih ter jih bolje vključijo v zasnovano in izvajanje politik, ter pri tem izkoristijo tudi pobude EU, kot je evropska opazovalnica za zbiranje podatkov o spretnostih, olajšajo prehajanje med kakovostnimi zaposlitvami ter bolje povežejo službe za zaposlovanje in socialne službe.
13. POZIVA države članice, naj pospešijo modernizacijo sistemov za socialno zaščito in vključevanje ter zagotovijo, da bodo prilagojeni novim oblikam dela in nastajajočim potrebam, tako da bodo imeli vsi delavci in delavke – tudi tisti z nestandardno zaposlitvijo – ter samozaposleni dostop do ustrezne, vzdržne in učinkovite socialne zaščite ter da se bo, predvsem z aktivnim vključevanjem, zmanjšalo tveganje revščine in socialne izključenosti, še posebej med otroki in osebami v ranljivem položaju. POZIVA države članice, naj po potrebi in ob upoštevanju nacionalnih posebnosti, zagotovijo več dostopnih stanovanj in stanovanjske pomoči, obravnavajo pritiske zaradi rastočih cen stanovanj ter okrepijo ukrepe za preprečevanje in odpravo brezdomstva, tako da se bo prek omogočitvenih storitev, utemeljenih na konceptih, kot sta najprej stanovanja in usmerjeni v stanovanja, spodbujal dostop do stalne nastanitve. POZIVA države članice, naj krepijo dostop do omogočitvenih in osnovnih storitev, tudi energetskih, za ranljiva gospodarstva.

14. POZIVA države članice, naj redno izvajajo predhodne in naknadne ocene učinka reform in naložb na področju zaposlovanja, spretnosti in socialne politike, tudi za določitev njihovih porazdelitvenih učinkov, na primer po dohodkovnih skupinah, spolu, starosti in regijah. POZIVA države članice, naj v ta namen preučijo možnosti za vzajemno učenje, ki jih ponuja Komisija, da bi izboljšale upravne zmogljivosti, tudi v okviru vozlišča znanja o socialnih naložbah, vzpostavljenega leta 2025.
15. POZIVA države članice, naj pri izvajanju svojega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta in pripravi letnega poročila o napredku za leto 2026 upoštevajo ugotovitve iz skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2026, skladno s potrebo po poročanju o napredku pri izvajanju načel evropskega stebra socialnih pravic v okviru evropskega semestra.
16. POZIVA Komisijo, naj v letni predlog skupnega poročila o zaposlovanju bolj sistematično vključi statistične podatke, razčlenjene po spolu, da bi odkrili in postopoma odpravili preostale razlike med spoloma.
17. POZIVA Komisijo in države članice, naj še naprej izboljšujejo razpoložljivost, pravočasnost, kakovost in razčlenjenost statističnih podatkov o trgu dela in spretnostih ter socialne statistične podatke ter tako podprejo spremljanje v okviru evropskega semestra, pa tudi izvajanje evropskega stebra socialnih pravic.

18. POZIVA Komisijo, naj še najprej preučuje mogoče prilagoditve prve faze analize v okviru za socialno konvergenco, kot je navedeno v oceni, ki sta jo leta 2024 izvedla Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito. POZIVA Komisijo, naj objavi drugo fazo analize dovolj zgodaj pred spomladanskim svežnjem 2026, da bi olajšala skupno razumevanje izzivov za navzgor usmerjeno socialno konvergenco. POZIVA Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito, naj preučita s tem povezane ugotovitve in Svet junija 2026 obvestita o stanju socialne konvergence v Uniji.
 19. POZIVA Komisijo, naj zagotovi, da bo spomladanski sveženj evropskega semestra pravočasno objavljen ter tako podpre popolno vključenost Odbora za zaposlovanje in Odbora za socialno zaščito v pripravo sprejetja specifičnih priporočil za države na podlagi členov 121(2) in 148(4) PDEU s strani Sveta.
-